

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Nadejda Toma,

judcând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către succesorul părții vătămate, Crițcaia Lidia și apărătorul său, Rohac Ion, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani din 26 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui

Babinețchi Piotr Boris, născut la 09 iunie 1977, originar și domiciliat s. Malinovscoe, r-l Rîșcani.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 23.09.2013 pînă la 26.12.2013

2. în instanța de apel din 07.02.2014 pînă la 16.04.2014

3. în instanța de recurs din 28.07.2014 pînă la 04.11.2014

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 26 decembrie 2013, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Babinețchi Piotr Boris, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 4 ani, dacă nu va săvîrși o nouă infracțiune îndreptățind prin comportare exemplară încrederea ce i s-a acordat.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, Crițcaia Lidia, a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța de judecată în procedură civilă.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Babinețchi P., la 13 mai 2010, în jurul orei 13.00, aflîndu-se în casa părintească din s. Malinovscoe, r-ul Rîșcani, în urma certei cu Nazarciuc Nicolai, intenționat i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, inclusiv și în regiunea capului, astfel cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 83 „d” din 02 septembrie 2010, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Acțiunile lui Babinețchi P. au fost încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață.*

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către succesorul părții vătămate, Crișcaia L., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat la pedeapsă cu executare reală. Totodată a solicitat și repunerea apelului în termen.

În motivarea apelului a invocat că:

- contrar circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei date, toate acțiunile procesuale din cadrul acestei cauze, de către organele de urmărire penală nu au fost îndreptate pentru stabilirea vinovăției, calificării corecte și predarea justiției a inculpatului. Consideră că acțiunile inculpatului urmau a fi calificate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, deoarece între acțiunile ultimului și decesul victimei există legătură causală. Astfel, acțiunile inculpatului incorect au fost calificate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal;

- la efectuarea urmăririi penale au fost admise încălcări procesuale, cauza fiind finisată în lipsa avocatului succesului părții vătămate, fără a i se aduce la cunoștință materialele cauzei și în lipsa translatorului;

- instanța de fond neîntemeiat a respins demersul avocatului despre numirea expertizei medico-legale, ce ar fi permis stabilirea adevărului și recalificarea acțiunilor lui Babinețchi P., în baza art. 151 alin. (4) Cod penal;

- cauza în instanța de fond a fost examinată în lipsa avocatului succesului părții vătămate. Succesorului părții vătămate fiindu-i încălcate în mod flagrant mai multe drepturi constituționale și libertăți fundamentale, cum ar fi accesul la justiție, la asistență juridică, la translator, la un recurs efectiv, legalitatea unui proces penal, egalitatea părților în proces, ce în cumul au adus la admiterea erorilor juridice de ordin material și procesual, precum și adoptarea unei sentințe vădit ilegale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2014, a fost respins apelul declarat, ca nefondat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a considerat ca depus în termen apelul declarat, din motiv că părții vătămate nu i s-a adus la cunoștință sentința adoptată tradusă în limba pe care aceasta o posedă, însă a considerat apelul nefondat.

Instanța de apel a menționat că prima instanță corect a condamnat persoana în baza legii pe care a fost dedat judecății inculpatul, adică în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, fiind în imposibilitate de a-i agrava învinuirea formulată de procuror și de a recalifica acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, precum a solicitat apelanta. De asemenea, au fost considerate neîntemeiate argumentele apelantului despre încălcarea drepturilor succesului părții vătămate, deoarece în ședința instanței de fond a participat translatorul, iar succesorul părții vătămate a beneficiat de asistență juridică, fiind asistată de un avocat ales.

De asemenea, instanța de apel a opinat că, la determinarea pedepsei instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, precum și de toate circumstanțele ce s-au stabilit pe cauză, aplicându-i o pedeapsă corespunzătoare caracterului și gradului pericolului social, personalității inculpatului, care nu are antecedente penale, are la întreținere doi copii minori, se caracterizează pozitiv la

locul de trai, la fel și de comportamentul acestuia după comiterea infracțiunii, adică de faptul conlucrării cu organul de urmărire penală pentru stabilirea adevărului în cauza dată. Astfel, inculpatului fiindu-i numită pedeapsa în limitele prevăzute de sancțiunea art. 151 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut că instanța de fond legal a statuat, ca fiind irațional executarea de către inculpatul a pedepsei stabilite cu închisoare, dispunând în baza art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, luând în considerație toate circumstanțele cauzei, precum și acțiunile imorale ale victimei, care au provocat infracțiunea, neexistând careva impedimente de a aplica prevederile art. 90 Cod penal.

6. Hotărârile judecătorești sînt atacate cu recurs ordinar de către succesorul părții vătămate, Crițcaia Lidia și avocatul, Rohac Ion, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 2), 4), 5), 6), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel. În motivarea recursului său invocă că:

- instanța nu a fost compusă potrivit legii și anume la pronunțarea dispozitivului deciziei recurate la 16.04.2014 în componența completului de judecată în instanța de apel figura judecătorii Rățoi E., Tripaduș V., Albu A., însă la pronunțarea integrală a deciziei, din această componență a fost doar judecătorul E. Rățoi, iar judecătorul Tripaduș V. la acel moment era demisionată și numai activa, fiind incluși în componența completului de judecată judecătorii completului civil Grosu I. și Grumeza E., care nu au participat la examinarea acestui caz;

- judecata în instanța de fond a avut loc fără participarea avocatului victimei și a translatorului, cînd participarea lor era obligatorie potrivit legii;

- cauza a fost examinată de către instanța de fond, fără citarea legală a avocatului părții vătămate, care a fost bolnav și din acest motiv a fost în imposibilitatea de a se prezenta, înscrisurile ce dovedesc faptul dat sunt anexate la recurs;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și instanța de apel a admis mai multe erori grave de fapt și de drept, care au afectat soluția instanței;

- faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și anume acțiunile inculpatului urmau a fi încadrate în baza alin. (4) art. 151 Cod penal.

7. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece argumentele invocate în recurs au fost obiect de discuție în instanțele de fond și apel și care au fost combătute în decizia instanței de apel.

8. Judecînd recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează respingerea acestuia, ca inadmisibil, din următoarele considerente:

Potrivit art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu*

calitatea pe care aceasta o are în proces și examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Reieșind din norma art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din textul recursului declarat, rezultă că recurenții invocă ca temei pentru casare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 4), 5), 6), 12) Cod de procedură penală și anume: instanța nu a fost compusă potrivit legii; judecata a avut loc fără participarea apărătorului și a translatorului, când participarea acestora era obligatorie potrivit legii; cauza a fost judecată în prima instanță, fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal remarcă că, prezenta cauză penală a fost judecată în procedură simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, adică pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

De asemenea instanța de recurs atestă că, succesorul părții vătămate a contestat sentința cu apel, în esență sub aspectul dezacordului său cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, aplicării unei pedepse neprivative de libertate, precum și încălcarea dreptului la asistență juridică și la translator.

Prin urmare, Colegiul notează că împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă sub aspectul individualizării pedepsei. În situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor alin. (1) și (4) a normei vizate și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță, fapt menționat și în pct. 30 a Hotărârii Plenului CSJ, cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești nr. 13 din 16.12.2013.

În prezenta speță, se atestă că inculpatul pînă la începerea cercetării judecătorești, personal prin *înscriș autentic* (f.d. 238 v. I) a recunoscut faptele și încadrarea juridică în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, așa cum au fost menționate în rechizitoriu. În continuare, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 11 decembrie 2013 (f.d. 241 v. I) se constată că, instanța de fond, avînd în vedere faptul prezenței la materialele dosarului a probelor suficiente acumulate în cadrul urmăririi penale, prin încheiere protocolară a admis cererea inculpatului de examinare a cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

Așadar analizînd conținutul deciziei recurate, Colegiul consideră că instanța de apel a respectat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, adoptînd o hotărîre care cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus la respingerea

apelului, motivându-și soluția în limitele admisibile, oferind răspunsuri întemeiate la motivele apelului declarat. Astfel, argumentele invocate de recurenți în susținerea temeiurilor pentru recurs prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de apel și a admis erori grave de fapt, care a afectat soluția instanței, nu sînt incidente în prezenta cauză.

Referitor la argumentele autorilor recursului, în privința pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că *faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, instanța de recurs remarcă, că pentru o atare concluzie, e necesar de a ține cont de fapta săvîrșită și cum aceasta a fost stabilită de către prima instanță și cea de apel, și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, iar dacă fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, rezultă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită. Însă, în opinia Colegiului penal, nu și-a găsit confirmarea nici acest temei pentru recurs, deoarece potrivit rechizitoriului inculpatul a fost învinuit de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, în cele din urmă acesta a recunoscut săvîrșirea crimei și a acceptat încadrarea juridică a infracțiunii săvîrșite, respectiv fiind condamnat de către instanța de judecată în baza normei de care a fost învinuit.

Tot la acest capitol, Colegiul consideră că instanța de apel, corect a menținut concluziile primei instanțe de condamnare a inculpatului în baza normei penale de care a fost învinuit, adică în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, fiind în imposibilitate de a-i agrava învinuirea înaintată de către acuzarea de stat și de a-i recalifica acțiunile în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, avînd ca reper alin. (1) art. 325 Cod de procedură penală, ce prevede că *judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu*. În această ordine de idei, semnificativ este și faptul că procurorul nu a solicitat modificarea acuzării în ședința de judecată în sensul agravării ei, în condițiile specificate la art. 326 Cod de procedură penală.

Cît privește temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 2) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală invocat de recurenți, precum că instanța nu a fost compusă potrivit legii, deoarece dispozitivului deciziei a fost pronunțat de către completul de judecată, format din judecătorii Rățoi E., Tripaduș V. și Albu A., iar la data pronunțării integrale, judecătorul Tripaduș V., era eliberat din funcție și în complet fiind incluși judecătorii Grosu Iu. și Grumeza E., Colegiul penal îl consideră neîntemeiat. Din materialele cauzei rezultă că, prin încheierea Președintelui Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2014, a fost dispus examinarea prezentei cauze penale în completul de judecată format din judecătorii, Rățoi E. – președintele ședinței, Tripaduș V. și Albu A. În continuare, conform procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, completul de judecată menționat a rămas același pe tot parcursul judecării cauzei penale în ordine de apel, inclusiv și la pronunțarea dispozitivului deciziei menționate.

Dispozitivul deciziei motivate, conform procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, din 14 mai 2014 (f.d. 40 v. II), a fost pronunțat de către

președintele ședinței, judecător Rățoi E., asistat de grefier în prezența participanților la proces. Astfel, Colegiul consideră că prezența altor judecători la pronunțarea dispozitivului deciziei motivate, nu contravine dispoziției alin. (1) art. 340 Cod de procedură penală, ce stipulează că *partea dispozitivă a hotărârii motivate se pronunță în ședință publică de către președintele ședinței sau de către unul din judecătorii completului de judecată, asistat de grefier.*

Cu referire la argumentul recurenților precum că judecata a avut loc fără participarea avocatului succesorului părții vătămate și a interpretului, instanța de recurs reține că, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată (f.d. 215-216, 229-233, 241-254 v. I) începînd cu prima ședință de judecată din 07 octombrie 2013 pînă la emiterea sentinței, judecarea cauzei penale a avut loc, cu participarea translatorilor Codreanu R., Lungu S. și Tcaciuc C., care au fost avertizați conform art. 312 Cod penal, pentru ce au și semnat. Totodată, din procesul verbal al ședinței de judecată rezultă că la judecarea cauzei penale date, îndeosebi la cercetarea judecătorească a participat și apărătorul succesorului părții vătămate, Rohac I. Din considerentele menționate, temeiul pentru recurs invocat prin prisma pct. 4) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul îl apreciază ca nefondat.

Critica recurenților, întemeiată în baza pct. 5) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că cauza a fost examinată la ultima ședință de judecată în instanța de fond în lipsa avocatului din motiv de boală, la fel în viziunea instanței de recurs, nu se raportează la speța dată, ca temei pentru recurs. Așa precum a fost menționat mai sus, din procesul verbal al ședinței de judecată, avocatul succesorului părții vătămate, a participat la cercetarea judecătorească susținîndu-și poziția procesuală, pînă la încheierea cercetării judecătorești, inclusiv luînd cuvîntare și în dezbaterile judiciare, folosindu-se și de dreptul la replică. Ulterior, instanța de judecată, după acordarea ultimului cuvînt inculpatului, în prezența participanților la proces, inclusiv și a avocatului succesorului părții vătămate, a anunțat întrerupere pentru data de 26 decembrie 2013 ora 09.30. La data menționată, instanța de judecată s-a retras pentru deliberare și pronunțarea sentinței, iar neprezentarea avocatului Rohac I., nu avea careva relevanță, deoarece cercetarea judecătorească a fost finisată, precum și dezbaterile judiciare. Mai mult ca atît, avocatul Rohac I. nu a solicitat amînarea examinării cauzei penale, la materialele cauzei lipsesc careva confirmări despre motivul neprezenței acestuia, iar la această ședință de judecată a fost prezentă succesorul părții vătămate, Crițcaia L., care nu a insistat la prezența apărătorului său.

Privitor la argumentul recurenților, precum că acțiunile de urmărire penală au fost efectuate fără participarea avocatului succesorului părții vătămate, Rohac I., instanța de recurs îl consideră neîntemeiat, deoarece verificînd materialele dosarului se constată că, lipsește mandatul acestuia pentru reprezentarea intereselor succesorului părții vătămate în cadrul urmăririi penale și astfel nu se confirmă împuternicirile acestuia, pentru a participa la acțiunile de urmărire penală. Dreptul de participare a avocatului, Rohac I., în cadrul acestei cauze penale,

se confirmă abia la etapa examinării cauzei în instanța de fond, prin mandatul anexat la materialele dosarului (f.d. 231 v. I).

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că motive relevante pentru a interveni în soluțiile adoptate nu sînt prezente, iar temeiurile pentru recurs ordinar invocate de recurenți, nu sînt aplicabile în prezența speței.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

În consecință, se apreciază că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de către succesorul părții vătămate și apărătorul său, și potrivit legii, se impune respingerea acestuia ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrilor atacate.

9. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către succesorul părții vătămate, Crițcaia Lidia, și apărătorul său, Rohac Ion, împotriva sentinței Judecătoriai Rîșcani din 26 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui **Babinețchi Piotr Boris**, cu menținerea hotărîrilor atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 02 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Nadejda Toma